

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 6490

Ekli “Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2023 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin Karar”ın yürürlüğe konulmasına, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 12 nci ve 13 üncü maddeleri ile 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesi gereğince karar verilmiştir.

9 Aralık 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

**TARIM SİGORTALARI HAVUZU TARAFINDAN 2023 YILINDA KAPSAMA
ALINACAK RİSKLER, ÜRÜNLER VE BÖLGELER İLE PRİM DESTEĞİ
ORANLARINA İLİŞKİN KARAR**

Teminat altına alınacak ürünler ve riskler

MADDE 1- (1) Bu Karar kapsamında bitkisel ürünler için dolu ana riski ile birlikte fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını ve kara, hava, deniz taşıtının çarpma riskleri ile tarla ürünlerinde, sebzelerde ve çilek ürününde yaban domuzu zararı, pamuk ürününde hasat döneminde miktar kaybına yol açan yağmur zararı, ayçiçeği ürününde kuş zararı ek riskleri dolu paketi halinde verilir. Bu sayılan risklere ilave olarak, isteğe bağlı olmak üzere;

a) Açık alanda yetiştirilen meyveler, yağgülü ve enginar için don riski,

b) Dolu ağı ve örtü ile destek (telli terbiye) sistemlerinde ve bu sistemlerin altında bulunan ürünlerde; dolu, dolu ağırlığı, kar ağırlığı, fırtına, hortum, yangın, deprem, heyelan, sel ve su baskını, kara, hava, deniz taşıtının çarpması riskleri,

c) Kiraz, incir ve üzüm ürünlerinde yağmur riski,

ç) Şekerpancarı, çerezlik kabak, domates, biber, patlıcan, karpuz, kavun ürünlerinde yeniden ekim dikim masrafı olarak ödenecek don zararı,

d) Altıntop, limon, mandalina, portakal ve üzüm ürünlerinde sıcak hava zararı riski,

ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında, Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilerin, özlük, ürün ve arazi bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(2) Meyve ağaçları, çay, asmaların kendileri ile fidanlarında ve süs bitkisi fidanlarında paket halinde; dolu, fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, kara, hava, deniz taşıtının çarpması, kar ağırlığı, sel ve su baskını riskleri, sadece fidanlarda yaban domuzu zararı riski ile meyve ve bağ fidanlarında don riski ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilerin, özlük, ürün ve arazi bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(3) Köy bazlı kuraklık verim sigortasıyla, kuru tarım alanlarında yetiştirilen buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı mercimek ve yeşil mercimek ürünleri ile bu ürünlerin sertifikalı tohumluklarında, dolu paketi dışındaki; kuraklık, don, sıcak rüzgar, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı verim azalışları, ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilerin, özlük, ürün ve arazi bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(4) Seralar için dolu ana riski ile birlikte; fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını ile kara, hava, deniz taşıtının çarpması, kar ağırlığı ek riskleri, seranın örtü malzemesi, konstrüksiyon (iskelet) kıymetlerinin doğrudan bir zarara uğraması sonucu enkazın sökülmesi, kaldırılması, temizlenmesi, taşınması masrafları paket halinde; ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; Örtü Altı Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilerin, özlük, sera ve ürün bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(5) Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemlerine kayıtlı büyükbaş hayvanlar için ölüm riski ve ek olarak isteğe bağlı olmak üzere hırsızlık, terör, grev, lokavt, kargaşa ve halk hareketleri riskleri; ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(6) Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemlerine kayıtlı küçükbaş hayvanlar için ölüm riski ve ek olarak isteğe bağlı olmak üzere hırsızlık, terör, grev, lokavt, kargaşa ve halk hareketleri riskleri; ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(7) Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemlerine kayıtlı, kapalı sistemde üretim yapılan, bio-güvenlik ve hijyen tedbirleri alınmış tesislerde yetiştirilen kümes hayvanları ile açık ve yarı açık sistemde yetiştirilen kümes hayvanları için ölüm riski ve ek olarak isteğe bağlı olmak üzere terör, grev, lokavt, kargaşa ve halk hareketleri riskleri; ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(8) Denizlerde ve iç sularda yetiştirilen su ürünleri için hastalık, yetiştiricinin kontrolü dışındaki kirlenme ve zehirlenmeler, fırtına, hortum, deprem, sel ve su baskını, kazalar, predatörler, alg patlaması nedeniyle meydana gelen ölüm riski ile isteğe bağlı olmak üzere;

a) Kafes ve ağlar için kazalar, predatör saldırısı, fırtına, hortum, deprem, sel ve su baskını riskleri,

b) Su ürünleri ile kafes ve ağlar için hırsızlık riski,

c) Terör, grev, lokavt, kargaşa ve halk hareketleri riskleri,

ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; Su Ürünleri Kayıt Sistemine kayıtlı olan işletmelerin; mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(9) Arıcılık Kayıt Sistemine kayıtlı, plakalı kovanlar için; fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını, kara, hava, deniz taşıtının çarpması, nakliye ile vahşi hayvan saldırısı riskleri; ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.

(10) Risk incelemesi sonucunda, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından sigortalı olmayan uygun görülmeyen tesisler, işletmeler, ürünler ve riskler sigorta edilmez.

(11) Tarım Sigortaları Havuzu tarafından sigorta edilmeyen tesisler, işletmeler, ürünler ve riskler ile ilgili genel şartlar, tarife ve talimatlarla kapsam dışı bırakılmış haller ve kayıplar, 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 17 nci maddesindeki uygulama yılında yer alan riskler arasında sayılmaz.

Prim desteği

MADDE 2- (1) Bu Karar kapsamında belirlenen riskler için 2023 yılında, sigorta priminin % 50'si oranında prim desteği Tarım Sigortaları Havuzuna Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden aktararak karşılanır.

(2) Açık alanda yetiştirilen meyveler, yağgülü, enginar, şekerpancarı, çerezlik kabak, domates, biber, patlıcan, karpuz, kavun ürünleri ile meyve ve bağ fidanlarında, birinci fıkrada belirtilen orana ilave olarak, sadece don riski primine bu desteğin 1/3'ü oranında ek prim desteği Tarım Sigortaları Havuzuna Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden aktararak karşılanır.

(3) Köy bazlı kuraklık verim sigortasında ise; sigorta priminin % 60'ı oranında prim desteği, Tarım Sigortaları Havuzuna Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden aktararak karşılanır.

Meteorolojik veri paylaşımı

MADDE 3- (1) 5363 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi çerçevesinde, tarım sigortalılarında teminatların geliştirilmesi, risklerin değerlendirilmesi, aktüerya ve hasar tespit çalışmalarının etkin bir şekilde yürütülmesi için Meteoroloji Genel Müdürlüğü günlük ve/veya aylık meteorolojik verileri; radar tek saha kapsama alanlı görüntüleri, arşiv verileri ve radar extranet erişimi; yıldırım tespit ve takip sistemi erişimi ve arşiv verileri; MeteUyarı web servis verileri; köy/ilçe bazlı kuraklık indisleri verileri ve kuraklık haritaları; meteorolojik uyarı/alarm web servis verileri, erken uyarı sistemi web servis verileri gibi verileri/hizmetleri Tarım Sigortaları Havuzu ile dijital ortamda ücretsiz olarak paylaşır.

Cezai hükümler

MADDE 4- (1) Haksız yere yapılan destekleme ödemeleri, ödeme tarihinden itibaren, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak, hesaplanan kanuni faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır. Haksız  demenin yapılmasında, ödemeyi sağlayan belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kiŐiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müŐtereken sorumlu tutulurlar.

(2) 5363 sayılı Kanun ile belirlenen sigorta primi destekleme ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan  demeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilen üreticiler, beŐ yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmaz.

Yürürlük

MADDE 5- (1) Bu Karar 1/1/2023 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6- (1) Bu Karar hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı y r tt r.